

عربستان با مشارکت «جارد کوشر»
در استارت آپ‌های اسرائیلی سرمایه‌گذاری می‌کند

پول نفت عربستان در جیب صهیونیست‌ها

«جارد کوشر»، داماد «دونالد ترامپ» که در دوره رئیس‌جمهور سابق آمریکا تلاش زیادی صرف عادی‌سازی روابط برخی کشورهای عربی با تل آویو کرد، هنوز هم دست از تلاش‌هایش برنداشته و در این مسیر در نقش رابط مخفی ظاهر شده و قصد دارد از طریق صندوق سرمایه‌گذاری خود در عربستان اموالی را که متعلق به صندوق سرمایه‌گذاری دولتی ریاض است...

نقدی بر ادراک سازی رسانه ای
از زیست سیاسی جمهوری اسلامی ایران

چگونه بدفهمی از سیاست به تقابل با دولت می‌انجامد؟

اخیراً از سوی برخی رسانه‌ها و نویسندگان مطلبی طرح می‌شود با این مضمون که حکومت اسلامی بدون ولایت فقیه شدنی است و ذیل این عنوان اصلی موضوع ملازمه دولت و حاکمیت مطرح می‌شود و مورد نقد قرار می‌گیرد. برخلاف انتظار اولیه در مواجهه با عنوان مطلب بدون آنکه وی به چگونگی و مختصات حکومت دینی منهای ولایت فقیه مطلوب خود بپردازد، نقدی آشفته و شلخته با ترکیبی مغرض گونه از به اصطلاح اندیشه‌ورزی و سیاسی کاری ارائه می‌دهد...

۴ سال از «خروج آمریکا از توافق هسته‌ای» گذشت موضوعی که مقامات دولت قبل مدعی بودند هیچ وقت اتفاق نمی‌افتد

سیاست روحانی
چگونه تحریم‌ها را
دو برابر کرد؟

همین صفحه و ۵

ساده‌انگاران

یادداشت
دکتر امیرحسین ثابتی
پژوهشگر سیاسی

برای فهم بسیاری از مشکلاتی که امروز کشور با آن دست و پنجه نرم می‌کند باید «حافظه تاریخی» مان را تقویت کنیم و با بازخوانی ریشه مشکلات، مانع مدعی شدن متهمان دیروز شویم. یکی از بزرگترین مشکلات اقتصادی و معیشتی که این روزها گریبانگیر ملت ایران شده، نوسانات اقتصادی است که به طور خاص از نیمه دوم سال ۹۶ خود را نشان داد. دی ماه ۹۶ و در حالی که حل‌المسائل دولت روحانی (برجام) همچنان در حال اجرا بود، به یکباره فنر قیمت ارز از جا در رفت و به تبع کاهش ارزش پول ملی، سایر کالاها نیز دچار رشد چند برابری شدند. با ادامه این روند، سرانجام در چهار سال قبل یعنی ۱۸ اردیبهشت ۹۷ رئیس‌جمهور وقت آمریکا با خروج از برجام کار را تمام کرد و با ایجاد شوک اقتصادی به ایران باعث شد تا بی‌سابقه‌ترین افزایش قیمت‌ها در حوزه‌های مختلف برای اقتصاد ایران رقم بخورد. با این اتفاق عملاً راهبرد دولت روحانی برای اداره کشور نیز به بن‌بست رسید و سخت‌ترین تورم و فشار اقتصادی بر مردم ایران تحمیل شد.

اما واقعیت امر این است که برجام از هرجهت یک توافق ضعیف و پرخسارت بود که حتی در زمان اجرای آن در دولت‌های اوباما و ترامپ نیز نتوانست مانع تحریم‌های جدید علیه ایران شود و در همان دی ماه ۹۶ و در حالی که هنوز آمریکا از برجام خارج نشده بود، روند لجام گسیخته افزایش نرخ ارز در ایران آغاز شده بود اما خروج آمریکا از این توافق توانست تمام امیدهای کاذبی را که برای آینده اقتصاد ایران شکل گرفته بود از بین ببرد و با ایجاد شوک اقتصادی - روانی به کشور، وضع را بدتر از قبل برجام کند. اما پرسش اساسی این است که آیا خروج آمریکا از برجام مسأله پیچیده

بعد از یک سال جامعه بین‌الملل به این نتیجه رسیده که این تهدیدها تو خالی است و توان ندارد ایشان که بتواند برجام را از بین ببرد»
پیش‌بینی بعدی برای صادق زیباکلام استاد علوم سیاسی دانشگاه تهران بود که ۲۲ آبان ۹۵ یادداشتی در روزنامه آرمان نوشت که «ترامپ به برجام وفادار خواهد ماند و بیشترین انعطاف را نسبت به برجام نشان خواهد و نه تنها برجام را آتش نخواهد زد بلکه برجام را در جایی امن در کاخ سفید قرار خواهد داد»

نفر بعد شهیندخت مولاوردی، معاون حسن روحانی بود که ۲۶ بهمن ۹۵ در نشست خبری مشترک با یک مقام ژاپنی گفت: «امریکا به صورت یکجانبه نمی‌تواند این توافق مهم بین‌المللی را نقض کند و مواضع دولت آمریکا تحت تأثیر فضای تبلیغاتی و انتخاباتی است و

هر چه زمان بگذرد تصمیمات آمریکا منطقی‌تر خواهد شد.»
نفر آخر هم عبدالله رمضانزاده سخنگوی دولت خاتمی بود که در ۲۲ مهر ۹۶ و در حالی که ترامپ روی کار آمده بود به این‌ها گفت: «آنچه ترامپ در سخنان شب گذشته خود مطرح کرد بدون شک تنها یک بلوف سیاسی است چرا که ترامپ و مقامات امریکایی هیچ وقت برجام را لغو نخواهند کرد و هیچ گزینه‌ای هم برای عبور از این توافق ندارند. امریکایی‌ها و شخص ترامپ به خوبی می‌دانند که هزینه لغو برجام برای آنها بسیار زیاد است به خاطر همین هیچ وقت مرتکب چنین اشتباهی نخواهند شد. من براین باورم که امریکایی‌ها حاضر نیستند هزینه لغو برجام را بپردازند چرا که موضع‌گیری مقامات اروپایی و سازمان ملل به خوبی نشان دهنده این است که دنیا پشت سر این توافق قرار دارد.»

مجموع این پیش‌بینی‌ها نشان می‌دهد که جریان غربگرا در ایران علیرغم همه ادعاهایی که در عرصه سیاست خارجی و دیپلماسی داشت و مدعی بود زبان دنیا را به خوبی می‌شناسند، نه تنها دارای نگاه واقع بینانه‌ای در این عرصه نبود بلکه نگاهش به واقعیات جهان و رفتارهای آمریکا مملو از توهم و خیالبافی بود.
این جریان در واقع بدیهیات روابط خارجی که در واقع همان نگاه «واقع گرایانه» به دشمن و پرهیز از نگاه‌های رمانتیک و فانتزی به تحولات جهان بود را نیز رعایت نمی‌کرد و با بیان اینکه «امضای کری تضمین است» و «ترامپ نمی‌تواند از برجام خارج شود» سنگی را در چاه انداخت که امروز صد عاقل هم نمی‌توانند آن را از چاه خارج کنند.
واقعیت این است که امروز ایران در حالی درگیر برجام است که به

خاطر نگاه‌های غیرواقع بینانه و خام مسئولان دولت روحانی، تمام تعهداتش را یکطرفه و زودتر در برجام انجام داد اما طرف مقابل یکطرفه از توافق خارج شد و امروز نیز که در دولت جدید مذاکرات هسته‌ای همچنان ادامه دارد، آمریکا حتی حاضر نیست تحریم‌های جدید بعد از برجام را لغو کند و صراحتاً می‌گوید ایران باید به برجام برگردد، تعهداتش را انجام دهد اما آمریکا بازهم تعهدی نمی‌دهد که دولت بعدی این کشور به تعهداتش پای بند بماند! و دقیقاً همین مسأله نیز امروز به یک چالش جدی در مذاکرات بدل شده زیرا تیم مذاکره کننده دولت سیزدهم با نگاهی واقع بینانه حاضر نیست اشتباه قبل را تکرار کرده و تن به توافقی دهد که امریکایی‌ها مجدداً با یک امضا بتوانند از آن خارج شوند و شوک اقتصادی بزرگی را به ملت ایران تحمیل کنند.

محمدجواد ظریف نیز در ۱۲ مرداد ۹۴ در نشستی که با تعدادی از اساتید دانشگاه برگزار شد، در پاسخ به سؤال دکتر فؤاد ایزدی که نسبت به خروج رئیس‌جمهور بعدی آمریکا از برجام هشدار داده بود، این‌طور پاسخ داد: «می‌گویند رئیس‌جمهور بعدی می‌خواهد با یک امضا تحریم‌ها را برگرداند؛ خوب برگرداند. کی در دنیا اجرا می‌کند؟ نمی‌تواند این کار را بکند؛ قاعده حقوقی دارد؛ من به شما اطمینان می‌دهم؛ نام گفت، جواش را که دادم، همه زیر توئیتش نوشتند برو پولت را از هاروارد پس بگیر، خوب حقوق یادت ندادند!»

